

Gyűjtés díj helyben:	
Egész évre	8 frt
Félévre	4 frt
Negyedévre	2 frt
Vidékre 1 frttal több.	
Gyűjtési díj:	
Egész oldal	20 frt
Fél oldal	10 frt
Negyedoldal	5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
VII-ik kör, Virág-utca, 837-ik házszám.	
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.	
„Nyiltér“ sora 15 kr.	
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári illeték számítatik.	

Felhívás előfizetésre.

Másfél évtizedet gázolunk, sok baj sok csalódás érte lapunkat, de azért utjáról le nem tért soha. Tévedhettünk, de a hibát iparkodtunk jóvá tenni.

Nekünk nincsenek külön ígéreteink, multunk nyitott könyv a közönség előtt, csupán annyit ígérünk, hogy jövőnk hasonlósága lesz a multhoz.

Kérjük lapunk terjesztését és az előfizetések megújítását, mi tőlünk telhetőleg iparkodni fogunk a pártolást továbbra is kiérdemelni.

A szerkesztőség.

Lapunk mindazon rendelói, a kik hátralékban vannak, sziveskedjenek tartozásukat mielőbb kiegyenlíteni.

A kiadó.

Résen legyünk.

Pár hónappal ezelőtt a szabadkai közgyűlésen egy miniszeri leirat olvastatott fel, melyben ajánlat tétetik a városnak, hogy állami segély mellett a mai tanítónőképezdét óvónőképezdével egészítse ki. A törvényhatóság örömmel fogadta a leiratot, s ha jól emlékezünk vagy a tanács tagjai, vagy külön bizottság bizattak meg a javaslat előterjesztésével.

TÁRCZA.

Pozsony város története.

IRTA: ORTVAY TIVADAR.

III.

A trionyx maradékai szintén előkerültek Pozsony vidékén. Szárazföldi faunája az maradt melyet fentebb elősoroltunk.

A gyarapodó szárazulat, a medence vízének talajemelkedések következtében beállott kevesbedése és a csapadékvizek szaporodása magával hozta, hogy a tengervíz egészen elveszítse sós jellegét s merően édesvízzé váljék. Az uniok, a melanopsisok, a congeriak lettek innen vizi faunájának legkiválóbb formái. Szárazulatát a mastodon longirostris és angustidens, a dinotherium giganteum, antilopok, henyák a hippotherium gracile és mindazok a fajok lakták, melyek analog élő fajai ma Kis-Ázsiában, a Kaukaszban, a Himalayában, Észak- és Közép-Ázsiában és Japánban találhatók. A dinotherium giganteum maradványai szintén előkerültek vidékünkön. Klimája meleg, mérsékeltté változott és florájában a bükk, gesztenye, fenyő, tölgy, éger, platán, cser, nyír fahéj, fehértövis szerepel.

A harmadkorszak végén tájunk újabb átalakulása mindinkább befejeződött. Az édesten-

Amíg azonban a kiküldöttek Szabadkán elaludtak, addig más városokban, a többek közt N.-Beeskerek, H.-M.-Vásárhely, de különösen Szeged megmozdultak.

Meglepetéssel olvastuk a szegedi lapokban hogy ott füt-fát megingadtak, nehogy Szabadka nyerje el az új állami intézetet. A „Szegedi Híradó“ ez ügyben a következőket írja:

„Állami óvónőképző Szegeden. Ezen nagyfontosságú kultur-intézmény ügyében tegnap délelőtt Pálffy Ferencz polgármester előktele alatt s Lévy Ferencz kultuszminiszeri osztálytanácsos jelenlétében számos tagu anket volt a polgármester hivatalában. Hosszas és beható tanácskozás után az értekezlet azt határozta, hogy Szeged város adjon az óvónőképző-intézet felépítéséhez ingyen telket és 50.000 forintot a többi költséget viselje az állam. Az épület mindenkorra a város tulajdona marad, ha pedig az állam annak egyes részeit más célokra is használná, ezen részek után bért fizessen a városnak. Az új állami intézmény tudvalevőleg internátussal kapcsolatban van tervezve, melyben egyelőre 60. bennlakó növendék kapna teljes ellátást. Az internátusban a fővételnél előnyben részesülnének az árvák s az idegen anyanyelvűek. Az óvónőképzőben ezeken kívül még 60 szegedi lány nyerne kiképzést. Az anket ezt a javaslatot fogja a tanács, ez pedig a közgyűlés elé terjeszteni. Ezen a módon előreláthatólag kedvező elintéztést fog nyerni a szegedi óvónőképző ügye Szegeden. — Lévy Ferencz osztálytanácsos ma reggel Szabadkára

utazik, ahol az illetékes körökkel szintén az óvónőképző ügyében fog tanácskozni.

És most kérve kérjük polgármesterünket ha a kiküldött bizottság elaludt, legyen éber öre e közügynek ő maga s ne engedje, hogy itt is úgy lefőzzenek bennünket, ahogy lefőztek a vasuti üzletvezetőséggel.

A „mélyen sértett“ szintársulat.

Csóka Sándor és társulata lapunk 34. számában „Az utolsó est“ cím alatt megjelent cikkben közölt tények által „mélyen sértve“ érzik magokat s ebből kifolyólag a helyben megjelenő „Bácskai Ellenőr“ „Szabadkai Közlöny“ és „Szabadkai Hírlap“ című lapokban nyakra-főre nyilatkoznak, még pedig minden egyes lapban máskép és más irányban. No hát részünkről röviden azt replikáljuk hogy elvártuk volna Csókától s annak — saját szavaikkal élünk — „mélyen sértett“ társulatától, hogy első sorban ha csakugyan magukra veszik a sértést, kimutassák azt miszerint méltatlanul lettek sértve. Mi az általunk közölt tényekből sem elvenni, sem pedig hozzátenni hajlandók nem vagyunk. Tény az, hogy a „Czigány báró“ szövege „eltüntetett“ — tény az, hogy a villamos csengetyű zsinorjai az előadás kezdete előtt elvágattak és tény az, hogy minden lehető dolog elkövetetett Pálffy bucsu felleptének megmontására, és hogy ez piszkos dolog az is tény. Már most ha mi ezen kvalifikálhatlan dolgok elkö-

gernek is vége szakadt. Az okot, mely azt előidézte, a folytonos talajemelkedések képeztek leginkább. Amellett nagy horderejű események is játszódtak le úgy a pozsonyi mint a nagy alföldi medence keleti végszakain. A medencék falai átszakadtak s azok vízének kifolyását eredményezték. Mi volt azon erő, mely a visegrádi trachyt-torlaszokat, meg a Vaskapu jegőczős pala-tömbét áttörte, azt ha nem is tudjuk bizonyossággal megmondani, úgy mégis sok valószínűséggel sejtjük. Nem a medencékben levő vizek oldalnyomása, hanem inkább a medenczefalokról mindkét felől lerohanó hegyi torrensek vájó ereje végezte a hihetetlen munkát mindaddig, míg a medence szélei a víz szintjéig ki nem volt rágyva. Akkor a kapott résen rohamosan indult meg a medenczék tengervízének kiömlése s tovább folytatta, hatványozott eredménnyel, az apró torrensek lassu munkáját. A pannoniai tenger kifolyását követte a pozsonyi öböl kifolyása s az ismét a bécsi medenczének kiürülését hozta magával. És akkor, midőn ez történt, rendkívüli látványosságot nyújthatott Pozsony vidéke, mert a bécsi medence vize a Lajta s Kis-Kárpátok hegyvonalának alantab gerincein nagyszerű víz-esésképen zuhant alá.

A tenger vízének ilykép végbement kiürödése után mind határozottabban alakult meg

ama nagy folyó, melyet Duna néven ismerünk. A víztől megszabadult tájékon mindenfelé a negyedkorszak folyórendszere fejlődött ki. A Duna is irányt keresett s azt közvetlenül ott találta, hol ma a dévényi vármok tekintenek alá a sziklamagaslatról. Ha a bécsi hajón jövet Hainburg alá érkezünk, szintén meglep az a nagy kanyarulat, melyet e helyt a Duna keleti irány felé tesz. Azt tartanók, hogy a Duna ágyának legmegfelelőbb iránya az volna, mely Hainburgtól egyenesen délre, tehát a hainburgi várhegy és a vele szemben levő Braunsberg közt vonul el. A valóság az, hogy a hatalmas folyó meghajol az itten álló geológiai akadály előtt, minek egyébként ismétlését a folyam alantabbi szakaszaiban is látjuk. Vácznál a folyam épp oly erős — csaknem derékszögű — könyököt képez, mint a Szávatoroktól a Dráva torokig. Nem azért, mintha a Száva oldalnyomása iránytaná a Dunát ki egyenes déli folyásából keleti irányba, hanem mivel beleütődik azon neogén padba, mely Eszék-től Dálja irányában vízszintesen emelkedik ki a negyedkorszaki képződésekből. Vukovárnál újból kezdetét veszi a neogén képlet s Péterváradon tulig húzódik. Mindez azt bizonyítja, hogy a hatalmas folyó ereje a neogén akadályljal sehoh sem tudott diadalmasan megküzdeni.

(Folyt. köv.)

vetőit „bandának“ neveztük. akkor kérdjük a „mélyen sértett“ társulat tagjait: ugyan minek nevezhető az az egyén, vagy ha többen vannak, egyének, a kik ilyen dolgot elkövetnek? Azt hisszük semmi esetre sem lovagias embereknek. Sajnáljuk hogy a „banda“ szót mely különben sem involnál sértő kifejezést, az egész társulat magára vette s nem tette Csóka első sorban azt, a mit más tapintatos direktor tenni volna, ugyanis mindenáron kideríteni a tetteseket és azokat nyilvánosan megnevezni. De ezt Csóka nem teheti. Miért azt csak ő maga tudja.

Nem mondtunk mi egy szóval sem, hogy ez vagy amaz társulati tag követte el a történeteket, tehát miért veszi azt magára az egész társulat? Tisztelet becsület a társulat egyes tagjaival szemben de van közöttük olyan tag is aki épen nem nagyon dicsekedhetik a lovagiasággal, amiről épen a legutóbb felmerült és Weisz B. által a helyb. lapok útján közlöttek adnak legjobb felvilágosítást. Miért nem kérdezi a direktor ettől a lovagtól, vagy Palotai kóristától hogy hogyan történtek a kérdéses dolgok?

Különben hogy nagyon „bűzik valami Dániában“ az kitűnik a mélyen sértett nyilatkozók „tolvaj“ kifejezéséből, amit mi nem is használtunk, de ők ezt önként magukra veszik.

Mi fentartjuk ténybeli állításainkat és a nyilatkozókon a sor magukat tisztázni. Hogyan kívánják ők azt tenni, nem a mi dolgunk.

T.

A fent elmondottak után nekem mint a „Szabadság“ szerkesztőjének csupán az a megjegyzésem, hogy Csóka színigazgató és társulata festett világnak nézik a társadalmat is. Csóka igen jól tudja az én álláspontomat a színészettel szemben, nagyon csodálkozom tehát, hogy olyan hidra lépett, amely a színésznek hasznára aligha lehet. Ha én tért engedtem lapomban Pálfi Nina érdekében, azt csupán azért tettem, mert azt hittem, hogy ez idő szerint a vidéki színészek között nem igen válogathat, a szabadkai közönség pedig énekesnőjével meg volt elégedve.

A mi a sajtópert illeti, legyen teljes örömben ugy Csóka mint társulata, hogy állunk elébe, mert a cikkírónak alapos tudomása van a történetekről és ismeri a büntető törvénykönyvet is annyira, hogy megtudja különböztetni; mi a becsületsértés vagy rágalmazás.

A szerkesztő.

Ebben az ominozus ügyben amint most értesülünk a hajsza tovább folyik. Pálfi Nina ugylátszik ennek hatása alatt, vagy különpresszió folytán egy nyilatkozatot küld be hozzánk, amit közlünk ugyan, de egyben kijelentjük, hogy Csókéval és társaival szemben nem helyesen cselekedett, mert hirlapi feleselgetésbe bocsátkozni nem neki való.

Ime a nyilatkozat:

A „Szabadság“ című szabadkai lap 34-dik számában „Az utolsó est“ cím alatti cikkben foglaltakkal szemben. kötelezve érzem magam kijelenteni, hogy az illető cikk nem tölem származott, ahhoz én információt senki-nek sem szolgáltatam, sőt kötelezve érzem magamat arra is, hogy collegáimnak köszönetet mondjak, azért, hogy a közbe jött akadály (a darab elveszett előadás előtt) dacára collegáim készséggel működtek közre abban hogy én a nagyon tisztelt szabadkai közönségtől elbucszhassam.

Pálfi Nina.

És ezel mi végeztünk. Tölünk akár Csóka, akár társulata, akár a Szabadkán élő referense tehet a mit akar, mi a dologba tovább nem avatkozunk.

A Comenius ünnepély lefolyásáról.

A Bácsbodrogh vármegyei tanítótestület szabadkai fiókja f. hó 27-én a Pest szálloda nagytermében ünnepélyt rendezett, melyen szebbnél szebb hazafias dalokat adott elő a tanítónő képző növendékei ritka precizitással

A Hymnus elhangzása után elnök az ünnepély célját kifejtve fölhitva Abrasits Antal urat „Comenius élete“ című értekezése felolvasására. Sajnos, hogy az író az életrajz megírásánál nem a legjobb forrásokra támaszkodott, mert így sok hibás adatot dolgozván föl az általa több helyt levont konzekvenciák is hamisak voltak; mely körülmény élénk vizsdatetszést szült a szakértő publikum sorai közt, s nem egyszer történt hogy még a képző növendékei is tagadólag rázták fejüket mi azt látszott mondani: másképp adták azt elő nálunk a képezdében.

Ezt követé „Lorántfi Zsuzsanna“ Tompa Mihálytól szavalt Balázs Anna k. a. A remek előadás megérdemlett tetszésre talált. A lelkesedés legnagyobb fokát idézte elő Szántó Edéné fölolvása: „Comenius működésének méltatása. (E dolgozat olvasása közben érkeztek meg tömegesen az iskolaszék tagjai). Író ragyogó ékesszólással emlékezett meg a világpolgárról, ki sokféle népek hazájában élt föl-váltva hosszabb ideig, s nemcsak a mai nap is modern tanítási és nevelési elvek megalapítóját mutatta be benne, hanem egész helyesen rámutatott azon paedagogiailag fontos és korszakalkotó sarkelvére: hogy a gyermek először tanulja anyanyelvét, utána valamely szomszéd nyelvet és csak ezután jöhet sor az idegen nyelvre. Különösen ezen teoriát kellene minden magyar tanítónak szentül követnie s ott hol a lakosság polyglott tanítsa helyes nyelvtani alapon az anyanyelvet de mellette lelkiismeretesen tanítsa a magyar nyelvre is, hogy így a hazának is elősegítse boldogulását mert kölcsényként a nyelv és haza két különböző fogalom de egyik a másika nélkül oly anynyira háttérbe merül, hogy alig tehető különbség köztük. Miután a nagy tudós érdemeit méltó elismerésben részesíté ismét a magyar tanítóságot érdeklő eseményekkel foglalkozott bővebben, ez C. szereplése Sáros-patakon, honnan való búcsúzásokor arra inté a magyarokat, hogy törekedjenek magyar tankönyvek behozatalára és ápolják nemzeti nyelvüket.

Az értekezést szünni nem akaró éljenzés jutalmazta, derék munka is volt e dolgozat, mely az író általános műveltségének legfényesebb tanujele.

A szöveget elnéklésével az ünnepély véget ért.

Referens.

A röpirat kivonata.

IX.

Az egyház tehát legyen a nemzeté, szolgálja a nemzetet, forrjon össze annak érzelmeivel, szellemirányával és érdekeivel.

Akkor erős lesz. Akkor birni fogja az összes pártok bizalmát. Akkor kimélni, sőt támogatni fogja jogait. érdekeit a parlament és kormány.

Attól tehát nagyon kell óvakodnia az egyházi kormányzatnak, hogy a nemzeti érzelmeket ne sértse olyan irányzat követése által, mely azzal a látszattal bir, mintha a kozmopolitizmus

lépett volna a magyar hazafiság nyomába; nem szabad a kinevezéseknél és előléptetéseknél a magyar elemet háttérbe szoritani, s alapot adni annak a keserü véleménynek a megerősödésére mintha a magyar egyházban a karriere föltételei közé tartoznék az is, hogy valaki ne magyar, érzelmi és ne magyar nevü legyen!

Nem szabad kanonoki stallumokba ültetni a pánszláv érzelmi és a nem hazafias szellemü papokat, mert ez sértése a nemzeti érzelmenek és érdekeknek!

Nem szabad kivonnia magát a magyar nyelv és a magyar állameszme ápolásának és terjesztésének kötelessége alól. Helyre kell hozni a mulasztásokat, a melyek itt is ott is tapasztalhatók.

Mert az csakugyan nem járja, hogy a templomi nyelvre oly kevés gond fordittassék, a mint azt eddig tapasztaltuk! Hogy például az oly tősgyökeres Székesfejérvármegye némely községében harcztámadhasson a rácz nyelv templomi használata érdekében, holott ma már száz emberre alig egy esik a ki ne értene magyarul! És nem járja, hogy a magyar főváros, Budapest kath. templomaiban a magyar nyelv felretolt vendég legyen, holott ez az egész főváros polgárságának, értelmiségének a nyelve, és hogy az uralkodó nyelv a német és a tót legyen.

Ez oly természetü mulasztás, a mely sokat árt az egyház nemzeti reputációjának egyrészt, másrészt pedig elvonja, elidegeníti a magyar nyelvü nagy többséget, az egyháztól és a templomtól!

Midőn IV. Henrik a clugny-i benczést Hildebrandot a pápai méltósággal megkínálta, a hatalmas; gazdag főpapok irigy mosolylyal néztek annak pápasága elé. Egy szerzetes szellemi színvonalát, formáit, egyéniségét nem tartották arányban levének és rátermettnek az egyház kormányzatára.

De csakhamar megdöbbenve látták, mint növi tul az egyszerű «barát» nagysága őket is, meg a századot is. Megdöbbenve érezték e szellemi óriás kezének érintését, mely átalakítja az embereket és intézményeket, reformálta az egyházat, ujjaferemtette a társadalmat!

Egy belső, titkos sejtelen egész erővel idézi fel lelkemben a clugny-i nagy benczés alakját, midőn arra a másik nagy benczésre gondolok, akit a király Magyarország főpapi méltóságára meghívott.

Ugy látszik nekem, ha a dolgok mélyére pillantok, hogy van némi hasonlat a külső körülmények között, amelyekben a két nagy benczésnek történelmi sorsa alakult és fejlődött.

Nagy feladatok vártak Hildebrandra.

És nagy feladatok várnak Vasary Kolosra is.

Mult idők hibáit és mulasztásait kell helyrehozni a magyar egyházban.

Elmégesegett elvi ellentétek harcának véget vetni.

A lelkek nyugtalanságát, a kedélyek izgalmát lecsillapítani.

Az elmék és a kezek erélyét és kedvét, a a vallás és a műveltség munkájában edzeni.

A tudományos haladás szellemét a magyar papság központi elvévé tenni, hogy az az evangéliumi erkölcsök támogató oszlopa legyen.

A magyar egyház és a magyar állam kölcsönös céljait és érdekeit az egyház politikai életében és törekvéseiben kifejezésre hozni.

(Folyt. köv.)

ött „korona” lesz az aranyforintnak felértékében tehát valamivel nagyobb a franknál. Váltópénzként egy és két krajczárosok, úgy tiz, husz és ötven kr. értékűek kerülnek forgalomba. Államjegyekből öt és talán 50 frtos bankjegyek fognak forgalomba hozatni, a mihez 10, 100 és 1000 frtos bankjegyek is fognak készülni.

Amerikában egy ügyes csaló nagy falragaszokon előre kihirdette, hogy nála egy ló látható, melynek annyi szeme van, mint a hány napot az évben számlálnak. A bódé telve volt, de a nézők legnagyobb boszankodására egy közönhéges lovat hoztak, melynek természetesen két szeme volt. Akkor épen január 2-ika volt.

— Őskori temető. A Berli-ni-körut 7. sz. házában kerítés-építés közben érdekes leletre bukkantak. Egy egész eltemetett őskor jutott felszínre, emberi s állati csontvázak alakjában. A hely, ahol most a ház áll, hajdan temető volt s a fundust ásó kőművesek őseik sírját bolygatták meg csákányaikkal. A csontvázak hatalmasan kifejtett nemzedéké lehettek; erre mutat szerfölött nagy arányuk, fejlettségük. Találtak koponyákat olyanokat is, mikén még most is látszik az évszázadok előtt beléjük lőtt nyíl helye. Ebből azt következtetik, hogy vad csata színtere lehetett valamikor ez a hely. A fölösött siroknak tenger nép bámulója volt napokig. Kár hogy a csontvázak egy részét spódium-gyárba szállították a praktikus házigazda, mását pedig elásatta.

CSARNOK.

Ez is filozofia.

— Filozofiai töprengés. —

Ami nyugvásba nincs,
Helyét változtatja.

Feleségem nyelve
Nyugvásban nincs soha.

A mi soh'se nyugszik
Halad sine fine,
Hol lehet hát most a
Feleségem nyelve?!

Ladányi.

József főherceg és a cigánykatona.

József főherceg életéből közlünk egy érdekes epizódot, Thewrewk Istvánnak a magyar főhercegről szóló műve nyomán, mely legközelebb hagyja el a sajtót. A szerző olyan ember elbeszélése nyomán jegyezte fel a történetet, kinek maga József főherceg mondta el.

Az 1866 diki háboruban történt. — Egy cseh helység mellett ütöttük föl táborunkat, — beszélte a főherceg. A vidék hegyes és erdő-környezte. Az éjszaka beálltával, megtéve a rendes elővigyázatot, táborunk nyugalomra tért. Csak én dolgoztam még lakásomon, egy paraszt házában. Éjfélre lehetett az idő, mikor a ház előtt halt! Wer da? kiáltás hallatszott s aztán hosszabb beszélgetés. Behivom a segéd-tisztet s utasítom: nézze meg: mi baj van odakünn? S jön a válaszal: „Egy cigánykatona kíván fenségeddel beszélni, de csak négy-szemközt.” — „Mit akar?” — Nem tudjuk, fenség, nekünk nem mond semmit. Csak fenségeddel óhajt beszélni.” — No hát jöjjen be! — S a cigány csakhamar előttem állott. Mielőtt azonban szólni kezdett: a fejével olyan mozgásokat, s szemével olyan pislogásokat vitt véghez, miket azonnal megértve, a segéd-tisztet távozásra kértem.

— Nos, mi a baj?
— Baj van, nagy báj, fensiges uram!
— És mi légyen az?
— Az ellenség hátunk mögött s meg akar lépni bennünket.

— De hiszen az előrsök ki vannak rendelve, s ezek semmi gyanusat se vettek észre
— Mert még messze az ellenség, de ha aztán itt lesz: akkor vége az előrsnek, vége nekünk is, jaj fensiges uram!

— De hát mond: honnan tudod te mindezt?

— Méltóztassék az ablakhoz lépni, fensiges ur. Tetszik látni azt a sok madarat, hogy repül ki az erdőből dél felé?

A hold éppen ekkor bukkant elő a felhők mögül és én kíváncsian néztem a repülő madarakra.

— Látom fiam. Nos aztán?

— Hát kirem, fenség, a madarak éjjel nem alusznak ép úgy mint az emberek? . . . Bizony alusznak s nem repülnének most ha az erdőben csend volna. De jön az ellenség az erdőből, háborgatja a madarakat, ezért repülnek dél felé.

— Jól van fiam, csak eredj vissza a helyedre

Alig hogy a cigány távozott, rendeletet adtam, hogy az előrsöket erősítsék meg s herczra készen álljon a tábor. Nem telt el még egy óra sem, mikor az előrsök puskáinak ropogása már jelezte az ellen támadó közeledését. Így lett táborunk megkímélve az éjjeli meglepetéstől s ezt egy cigány természetes észjárásának, megfigyelő tehetségének köszönhetjük!

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

Bérbeadó helyiség.

Bercsényi-utcza, 620. sz. a. egy szaletli, téli két tekepálya, jégverem, pincze s több szoba **kiadó**, — bővebb értesítést ad Pukkel György.

3224./892. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa közhírre teszi, miszerint a vágóhid teljes berendezéséhez szükséges kerítés fal és viztorony építése és vízvezetéki berendezés tárgyában ezennel pályázatot hirdet.

A feltételek a következők:

Pályázhatni írásbeli zárt ajánlatokkal, mely ajánlatok f. évi április hó 7-ik napjának déli 10 óráig Szabadka város tanácsa címére a városi iktató hivatalba beadandók következő felirattal: „Ajánlat a 3224. szám alatt elrendelt vágóhídi munkálatokra.”

A kerítés fal és viztoronyra együttesen, a vízvezetékre pedig külön teendők ajánlatok.

A vízvezetéki berendezésnél a vízemelésre vonatkozólag ajánlat teendő légszesz avagy petroleum motorrra.

Óvadék a kerítés fal és viztoronyra 500 frt, — a vízvezetékre pedig 600 frt készpénz, vagy ovadékképes érték papír.

A munkálatok a jóváhagyástól számított 45 nap alatt befejezendők, mulasztás esetén napi 5—5 frt kötbér köttetik ki.

A munkálatokra vonatkozó költség előirányzat, egyéb feltételek és tervek a mérnöki hivatalban megtekinthetők.

Táviratilag tett, vagy elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek, utó ajánlatok teljesen kizárva.

Szabadkán, 1892. évi március hó 24-én.

A városi tanács.

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes tisztelettel tudatni, hogy Margit telepünkön a „Margit” (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legújabb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük. Gyógy vizünket új címkével ellátott új alakú, az eddigieknél erősebb üvegekben, a viznek változatlanul maradását biztosító erős dugaszolással és önkupak-elzárással hozzuk forgalomba, mely újításra szives figyelmét felhívjuk.

Dr. Karlovsky utóda
Margit gyógyforrás igazgatósága.

Orvosi bizonyítványok.

1892.

Dr. KORÁNYI FRIGYES,

kir. tanácsos, egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters)-gyógyvizet sokszorosan használván, úgy magángyakorlatomban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórodán azt jó hatásúnak találtam: a nyákhártyák, főleg a gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmainál. A használatban levő egyéb vizektől, melyenek a Seltersi, Rademi, Vichy stb. különbözik e víz csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetősége forog fenn vagy a vérkeringési szervek izgatásáról kell tartani, a szénsavdúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. KÉTLY KÁROLY,

egyetemi tanár, a budapesti m. k. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodájának igazgatója. A „Margit” (Magyar Selters)-gyógyforrás vizét, mely a tisztá szikéleges ásványvizek sorába tartozik, részint magángyakorlatomban, részint a vezetésem alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodán, hosszú idő óta használom, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredményre alkalmaztam. E víz más hasonló vegyi összetételű vizek közt, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübl stb. kisebb szabad szénsav tartalmánál fogva bir előnnyel.

Kizárólagos
főrekeztár

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványviz-szállítónál

Budapesten, Erzsébet tér 9. sz.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárter. fűszerkereskedésben és vendéglőben.